

Protokoll 5/2023

fört vid Skönhetsrådets delegerade i plan- och bygglovsärenden, naturvårdsärenden samt kulturvårdsärendens sammanträde måndagen den 22 maj 2023 kl. 13:30-15:30, Samuel Owen, Hantverkargatan 3D

Övriga närvarande

Inga Varg Ordförande
Leif Bolter
Katarina Borg
Elisabet Jermsten
Desirée Johansson
Måns Lönnroth
Monica Muro de Santa Cruz
Helena Nilsson Lannegren
Catharina Nolin
Knut Weibull
Monica Hector Protokollförare
Susanne Höglin Handläggare
Henrik Nerlund Sekreterare
Monika Stenberg Föredragande §1
Jesper Fornander Föredragande §3

Paragraf

§§1-4

Sekreterare

Monica Hector

§ 1**Rustiken 2, förslag till detaljplan, 2021-05743**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Rustiken 2, förslag till detaljplan, 2021-05743. Monika Stenberg, plankonsult, redogjorde för ärendet.

SR 2023/96

Beslut

Beslöts tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om byggnadens höjd, fasadmaterial samt gångvägens placering och utformning.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag för del av Örby 4:1 vid fastigheten Rustiken 2 i Bandhagen. Planen syftar till att möjliggöra uppförandet av ett bostadshus med ca 50 studentlägenheter. Platsen är belägen strax söder om Bandhagens centrum, alldeles intill tunnelbanans spårområde och planen har därför utformats för att hantera risker. Byggnaden utformas som ett loftgångshus med veckad fasad mot tunnelbanan i öster och med balkonger med pinnräcken mot väster. Huvudentrén placeras i norr mot vändplanen vid Fågelstavägen, en sekundär entré och utrymningsväg planeras i byggnadens södra gavel. Huset avtrappas i två steg mot norr så att volymen får tre takhöjder och en takterrass föreslås på den mittersta taksektionen. Fasaden föreslås få ljus träpanel över sockel i ljust tegel. Plankartan tillåter en viss flexibilitet avseende fasadmaterial varför fasaden även kan utföras i puts. Den befintliga gångvägen intill bostäderna kommer att behöva flyttas något men funktionen blir kvar så att det även fortsättningsvis kommer att finnas ett gångstråk genom området.

Delegerade saknade ett program för Bandhagen. För Trollesundsvägen utformades ett program som presenterades 2013 men ett antal frimärksplaner i området har sedan dess tillkommit. Med ett program skapas möjligheten att se området i stort och det gör det möjligt att göra avvägningar om var nya hus bäst placeras och vilka platser som bör utgå ur planeringen av skilda skäl. Delegerade konstaterade att platsen i föreliggande planförslag intill tunnelbanespåren är trång men delegerades bedömning var att det är möjligt att tillföra en smal byggnad på platsen. Delegerade ansåg att byggnaden är för hög i förhållande till omgivande bebyggelse samt att avtrappningen endast bör ske i ett steg.

Slutsatsen i den antikvariska konsekvensanalysen är enligt delegerades bedömning märklig då byggnadens höjd anses vara positiv för området. Utgångspunkten har inte varit den ursprungliga bostadsbebyggelsen i området utan man har utgått från den skala som den nya bebyggelsen vid centrum och Trollesundsvägen har. Delegerade noterade att författaren till rapporten inte är byggnadsantikvarie vilket är anmärkningsvärt. Delegerade ställde sig dock positivt till det redovisade gestaltungs-konceptet med tegel, ett material som visar släktskap med områdets bebyggelse och tillkomsttid, och träpanelen som tydligt redovisar byggnaden som ett nutida tillägg. Enligt delegerades uppfattning bör således inte plankartan medge att fasaden utförs i puts.

I förslaget ingår flyttning av befintlig gångväg mot Salbyvägen. Enligt delegerades uppfattning är det viktigt att så mycket som möjligt av platsens gröna karaktär kan bevaras. Delegerade noterade att tre tallar och en lönn som ska bevaras ritats in i plankartan. För att träden ska kunna överleva krävs inte bara skydd under byggnadstiden, även anläggandet av ett nytt gångstråk och nya trappor kan påverka trädens möjlighet till överlevnad. En enklare trappa av trä samt en noggrann studie av var gångstråket bäst placeras blir därför nödvändig.

Slutligen ville delegerade kommentera det positiva att en tillgänglig parkeringsplats vid behov kan anordnas på Fågelstavägen. Delegerade såg mycket positivt på att gatumark upplåts i detta syfte i stället för att, som ofta i planförslag, natur- eller gårdsmark i anslutning till nya byggnader tas i anspråk.

Handlingar i ärendet

- SR 2023/96-3 Samrådsbrev
- SR 2023/96-6 Planbeskrivning samråd
- SR 2023/96-5 Plankarta samråd
- SR 2023/96-8 Naturvärdesinventering
- SR 2023/96-9 Illustrationsbilaga
- SR 2023/96-11 Brandtekniskt utlåtande reviderad
- SR 2023/96-2 Påkörningsrisk
- SR 2023/96-4 Mätning Elektromagnetiska fält
- SR 2023/96-7 Markteknisk undersökningsrapport (MUR)
- SR 2023/96-10 Buller- och vibrationsutredning
- SR 2023/96-12 Geoteknik projekterings PM
- SR 2023/96-13 Dagvattenutredning
- SR 2023/96-14 Antikvarisk konsekvensanalys

§ 2**Övrig fråga**

Upptogs till behandling övrig fråga initierad av ledamot M Lönnroth.

Sammanfattning av ärendet

Ledamot M Lönnroth lyfte, med anledning av inbjudan till rådets ledamöter att delta i Nobels seminarium 31 maj - Nobel Center Talk#3, frågan om byggnadens kommande gestaltning.

Sekreteraren informerade om att detaljplanen är antagen och att gestaltningen av byggnaden kommer att redovisas senast i samband med bygglovsskedet. Sekreteraren har kontakt med stiftelsen och rådet kommer framöver att få ta del av det kommande förslaget som utformas av David Chipperfield Architects.

§ 3**Hägersten 1:1 m.fl., förslag till detaljplan för ny
bebyggelse längs Klubbensborgsvägen, 2020-09513**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Hägersten 1:1 m.fl., förslag till detaljplan för ny bebyggelse längs Klubbensborgsvägen, 2020-09513. Jesper Fornander, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2023/103

Beslut

Beslöts avstyrka förslag till detaljplan i föreliggande form.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett nytt planförslag i syfte att uppföra 150 lägenheter längs Klubbensborgsvägen i Hägersten. Förslaget består av 10 punkthus varav sju förläggs längs vägens västra sida och tre på den östra sidan. De sju punkthusen löper som en svängd ryggrad från Kastanjeparken ned i den branta dalgången och de tre placeras i den trädbevuxna slänten öster om vägen.

Dalstråksparken är ett resultat av den dåvarande parkförvaltningens arbete enligt den s.k. Stockholmsstilen under ledning av Holger

Blom och Erik Glemme. Husen som placeras i parkslänten får en eller två suterrängvåningar mot parksidan, vilket ger en 5-6 våningars höjdskala i mötet med parkrummet och tre av husen i kedjan får gårdar som underbyggs med garage.

Delegerade fann att förslaget är mycket välarbetat och att gestaltningen har förbättrats avsevärt sedan det tidigare förslaget med lamellhus i start-PM. Platsen är extraordinär och strandpartiet är unikt för Stockholmslandskapet. En förtätning i detta område kräver därför en oerhört omsorgsfull utformning och en placering som tar stor hänsyn till topografi, natur och befintlig bebyggelse. Det är också viktigt att förslaget samplaneras med detaljplanen för kv. Bellmanskällan som nu befinner sig i startskede. Eftersom planarbetet för Bellmanskällan innebär en rivning av hela kvarteret förändrar det förutsättningarna för föreliggande förslag, särskilt hus 1 och 2 i Kastanjeparken.

Delegerade var tveksamma till antalet hus och bedömde att förslaget skulle tjäna på att några av dem utgår. Huruvida detta ska vara de tre husen på den östra sidan vägen (de högsta naturvärdena och upplevelsen av natur skulle vinna på detta), de två husen i Kastanjeparken (parken och grönkorridorren mellan naturpartierna skulle vinna på detta) eller ett par av husen i den norra delen (upplevelsen av den obrutna mäljarstranden skulle vinna på detta) lämnade delegerade till den vidare utredningsprocessen att avgöra. Klart är dock att förslagets styrka ligger i bebyggelsekedjan som om den skulle minskas alltför mycket skulle innebära en försvagad gestaltning. Här ska underströks att en minskning av antalet hus inte får resultera i att kvarvarande hus blir högre. Delegerade såg även upphävandet av strandskyddet som en farhåga då strandpartiet har stora rekreativvärden.

Skönhetsrådet har kommenterat parkeringsfrågan i många av sina yttranden och även i föreliggande förslag finns en uppenbar risk med negativa konsekvenser av underbyggda garage. Istället för att varje detaljplan enskilt ska lösa parkeringsfrågan borde frågan samordnas i högre grad genom gemensamma mobilitetslösningar och genom att fastighetsägare områdesvis ser över och samordnar antalet platser. En mycket viktig aspekt av förslaget är hur den nya parkutvecklingen sker och att då bevara ursprungstankarna och den vilda naturen. Här saknade delegerade ett helhetsperspektiv från stadens sida gällande hur Stockholmskolans parkplanering och gestaltningsidéer ska förvaltas. Samtida tillägg och kompletteringar ska vara möjliga men under förutsättning att huvudidéerna värnas. Gällande gestaltningen av den nya bebyggelsen är det bra att det är en tydlig ny årsring med en modern självständighet. Delegerade uppskattade utformningens höga kvalitet och fann punkthusen både stiliga och vackra. En randkommentar gäller vilka tidslager ny bebyggelse hämtar inspiration från. Det verkar som om ny

bebyggelse lättare accepteras om den tar avstamp i tidig arkitektur istället för senare. I föreliggande fall kan ett resonemang föras om den nya årsringen ska inspireras av Björn Hedvalls funktionalism som ligger längre tillbaka i tiden än den av Hedvall signerade befintliga bebyggelsen från 1940-talet.

Avslutningsvis med tanke på den förtätning som sker i och runtomkring Hägersten hade ett planprogram som samlat redovisar tillkommande bebyggelse varit önskvärt.

Handlingar i ärendet

- SR 2023/103-11 Planbeskrivning _ samråd
- SR 2023/103-10 Plankarta _ samråd
- SR 2023/103-2 Underlag till undersökningen om betydande miljöpåverkan
- SR 2023/103-4 Program för allmän platsmark
- SR 2023/103-6 Program allmän plats (AJ Landskap AB, 2022)
- SR 2023/103-23 Antikvarisk konsekvensanalys (Nyréns 2022)
- SR 2023/103-3 Trädinventering (WSP 2021)
- SR 2023/103-7 PM Trafik, förslag angöring och parkering (PrimulaDinell Johansson)
- SR 2023/103-8 PM strandskydd
- SR 2023/103-9 PM Förslag avfallshantering (PrimulaDinell Johansson)
- SR 2023/103-12 Markmiljöutredning (Golder 2021)
- SR 2023/103-13 Kulturmiljöutredning (Nyréns 2022)
- SR 2023/103-14 Integrerad barnkonsekvensanalys (Outer Space 2022)
- SR 2023/103-22 Arkitekturprogram
- SR 2023/103-15 Förslag för gata Structor G-16.1-0
- SR 2023/103-16 Artskyddsutredning för fågel (Ekologigruppen, 2022)
- SR 2023/103-17 Bullerutredning (Realistic Form Noise AB 2022)
- SR 2023/103-18 Ekologisk utredning (Ekologigruppen 2022)
- SR 2023/103-19 Dagvattenutredning- och konsekvensanalys kvartersmark (Ramböll 2022)
- SR 2023/103-20 Dagvattenutredning- och konsekvensanalys allmän plats (Ramböll 2022)
- SR 2023/103-21 Artskyddsutredning fladdermöss (Ekologigruppen, 2022)

§ 4**Motion av Markus Berensson (C) om minnesmöbler, KS
2023/394**

Genom remiss hade kommunstyrelsen, rotel VIII, begärt Skönhetsrådets yttrande över motion av Markus Berensson (C) om minnesmöbler, KS 2023/394. Sekreteraren redogjorde för ärendet.

SR 2023/89

Beslut

Beslöts avstyrka motionens förslag.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande motion innebär en möjlighet till privatfinansierade individuella minnesplaketter på stadens parkmöbler införs.

Delegerade ansåg att de offentliga parkmöblerna bör hållas fria från privata budskap. Delegerade befarade att plaketterna blir ett störande inslag i stadsmiljön samt att de kommer att kräva en onödig administration för att pröva budskap och innehåll. Delegerade avstyrkte motionens förslag.

Handlingar i ärendet

- SR 2023/89-1 Motion av Markus Berensson (C) om minnesmöbler, KS 2023/394
- SR 2023/89-1.1 Motion om minnesmöbler

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2023-05-24
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2023-05-24
Monica Christina,Hector	2023-05-24